



۵. اما «یحیی بن عمر»: ناشناخته است و برنامه درایة احتمال داده است که وی یحی بن عمرو باشد که البته او هم مجهول است.

۶. اما «داوود بن کثیر رقی»: نجاشی او را «ضعیفٌ جداً» برمی شمارد که غلاة از او روایت می کنند.^۱ ولی شیخ او را توثیق کرده است و می نویسد دارای اصل بوده است^۲ که حسن بن محبوب راوی کتاب او بوده است.^۳ کشی از یونس بن عبدالرحمن عمن ذکره عن ابی عبدالله نقل می کند: «انزلوا داوود الرقی منی بمنزلة المقداد من رسول الله»^۴ و همچنین کشی تعریف های دیگری هم مطابق همین روایت از داوود رقی دارد که البته آن احادیث هم مرسله است.

۱. رجال نجاشی، ص ۱۵۶

۲. رجال طوسی، ص ۳۳۶

۳. فهرست طوسی، ص ۱۸۳

۴. رجال کشی، ص ۴۰۲



برقی هم روایتی را به صورت مرفوعه نقل می‌کند که امام صادق (ع) فرموده‌اند اگر کسی می‌خواهد به اصحاب قائم (عج) نگاه کند به داوود نگاه کند.^۱

اما ابن غضائری او را تضعیف کرده است.^۲ در مجموع به نظر می‌رسد که تضعیف‌ها به سبب غلو بوده است و به سبب نقل کرامات ائمه (ع) بوده است. و لذا می‌توان او را توثیق کرد. فتأمل.

۷. اما سند روایت دوم که به اسناد شیخ طوسی است از احمد بن محمد:

احمد بن محمد که یا ابن عیسی است و یا ابن خالد است و هر دو ثقة هستند.

۸. اما محمد بن یحیی که محمد بن یحیی الخزاز است (توجه شود که محمد بن یحیی العطار شیخ کلینی

است و نمی‌تواند مروی عنه احمد بن محمد باشد که خود شیخ مشایخ کلینی است)؛ اما اینکه این

محمد بن یحیی را همان خزاز دانستیم به سبب آن است که شیخ طوسی کتاب غیاث بن ابراهیم را

از طریق محمد بن یحیی الخزاز نقل کرده است.^۳ نجاشی او را کوفی دانسته که از اصحاب امام صادق

(ع) روایت کرده و او را «ثقه و عین» دانسته است.^۴

۹. اما غیاث بن ابراهیم تمیمی اسیدی، وی اهل بصره بوده که در کوفه ساکن شده است. از اصحاب

امام صادق (ع) و امام کاظم (ع) بوده و کتاب مبوّب در حلال و حرام داشته است و این کتاب را

جماعتی روایت کرده‌اند^۵ (توجه شود که روایت جماعتی از کتاب او بهترین دلیل بر توثیق بوده

است) همچنین توجه شود که در مذهب غیاث این اختلاف مطرح است که شاید وی بتری بوده

است.^۶

۱۰. نکته مهم درباره این دو نفر آن است که شیخ طوسی در الفهرست می‌نویسد: «محمد بن یحیی له

کتاب یرویه عن غیاث بن ابراهیم». و این به آن معنی است که یک کتاب بوده است که هم به استاد

استناد داده شده و هم به شاگرد.

ما می‌گوییم:

۱. با توجه به آنچه گفتیم روشن است که روایت داوود رقی (حداقل به سبب یحیی بن عمر) ضعیف است

و نمی‌تواند با صحیح غیاث بن ابراهیم معارضه کند.

۱. همان

۲. رجال ابن غضائری، ص ۵۸

۳. فهرست طوسی، ص ۳۵۵؛ رجال طوسی، ص ۴۳۵

۴. رجال نجاشی، ص ۳۵۹

۵. همان، ص ۳۰۵

۶. خلاصه علامه، ص ۲۴۵